

Hedensted Kommune
Vandhandleplan 2009 - 2015
2. udgave 2015

Indholdsfortegnelse

Forord	3
1. Indledning.....	4
2. Handleplanens mål	6
3. Det samlede indsatsprogram for Hedensted Kommune	7
4. Indsatser.....	8
5. Andre tiltag	14
6. Prioritering.....	17
7. Inddragelse af offentligheden.....	17
8. Forholdet til anden relevant planlægning.....	17
9. Baggrund	20

På [Naturstyrelsens hjemmeside](#) kan man bl.a. se

- vandplanerne for hvert af hovedvandoplandene
- de tilhørende kortbilag på Miljøministeriets MiljøGIS
- høringsnotater om de gennemførte, offentlige høringer i perioden 2010 - 2013
- det generelle høringsnotat vedrørende vandplanerne fra den gennemførte, offentlige høring i 2013,
- læsevejledning, relevant lovgivning m.m.

Kort: © Hedensted Kommune

Forsidefoto: Rohden Å's udløb i Vejle Fjord. Jan Nielsen, Vejle Amt.

Forord

Byrådet vedtog i 2012 den 1. udgave af vandhandleplanen, som er Hedensted Kommunes udmøntning af de statslige vandplaner for perioden 2009-15.

Statens vandplaner blev underkendt med Miljøklagenævnets afgørelser af 6. december 2012. Dermed bortfaldt også Vandhandleplanen, som Hedensted Kommune vedtog i sin første udgave den 31. oktober 2012.

De statslige vandplaner er i oktober 2014 vedtaget i en ny udgave. Hedensted Kommunes forslag til denne 2. udgave af Vandhandleplan tager således udgangspunkt i den reviderede statslige vandplan for perioden 2009-15. Vandhandleplanen får således en meget kort levetid.

I den mellemliggende periode har vi i Hedensted Kommune løbende arbejdet med at realisere en række indsatser, som forbedrer tilstanden i vandløbene. Det har vi gjort med udgangspunkt i bl. a. "Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering" og "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering".

På den baggrund har vi valgt at lægge større vægt på at redegøre for hvor langt vi er i realiseringen af indsatserne i statens vandplan, fremfor at prioritere indsatserne.

Byrådet skal fortsat pointere, at det er staten, der har det overordnede ansvar for implementeringen af Vandrammedirektivet over for EU-kommissionen, mens det er vores ansvar at udføre de tiltag, staten har pålagt os gennem vandplanerne, i det omfang vi tildeles ressourcer til opgavens udførelse.

Byrådet lægger fortsat vægt på, at kommunens borgere inddrages i drøftelsen af alle betydende spørgsmål ved de enkelte indsatser, når indsatserne realiseres. Vi vil fortsat inddrage borgerne så tidligt som muligt.

Forslaget til Vandhandleplan afspejler, at Hedensted Kommune i det store hele har været i stand til at realisere indsatserne i den statslige vandplan på trods af vanskelighederne med at få vedtaget den endelige Vandplan.

Forslaget til Vandhandleplan har været fremlagt til offentlig debat i 8 uger fra 13. maj 2015.

Kirsten Terkildsen
Borgmester

Lene Tingleff
Formand for Udvalget for Teknik

1. Indledning

De statslige vandplaner

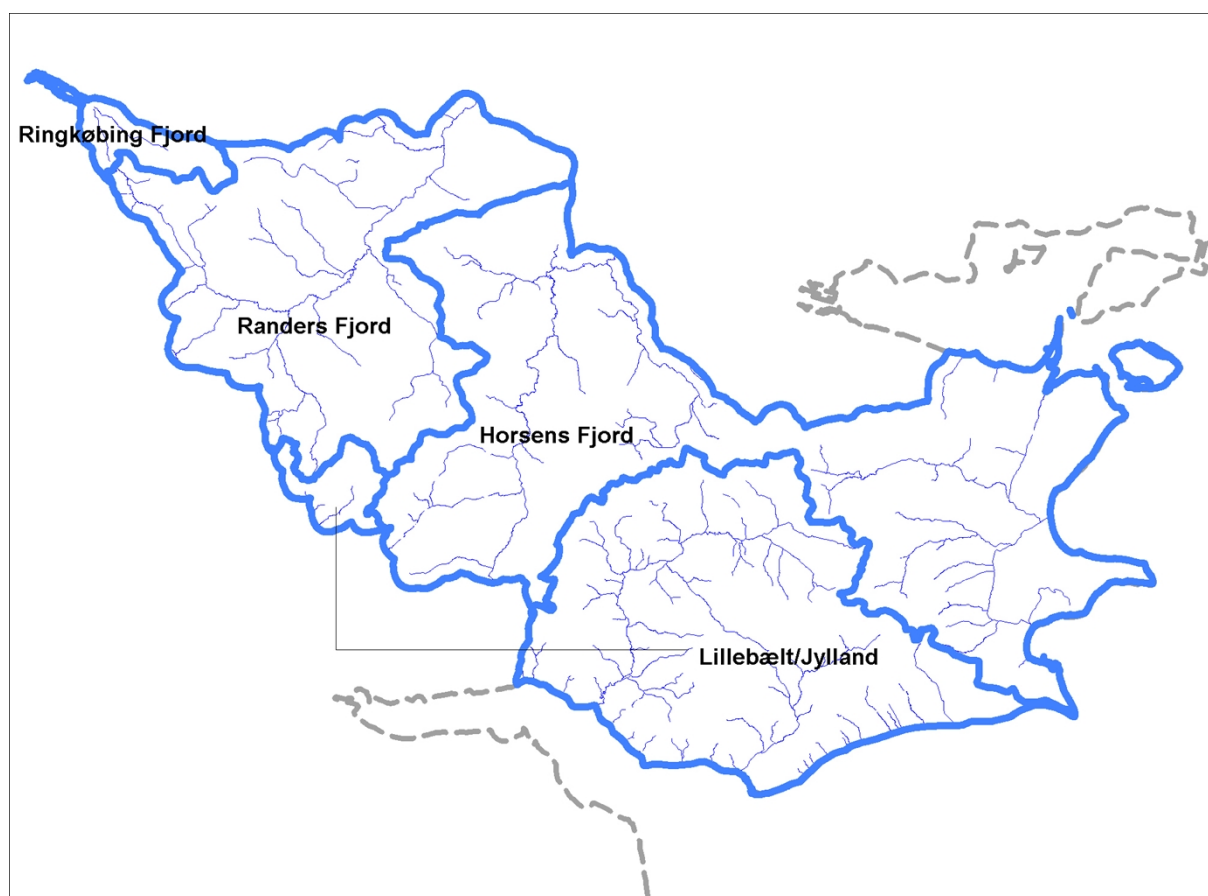
Danmark er inddelt i 23 vandoplande, og staten har udarbejdet en vandplan for hvert af dem. Vandplanerne er en helt ny plantype med tre seksårige planperioder (2009-2015, 2015-2021 og 2021-2027).

De statslige vandplaner skal sikre, at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet ”god tilstand” inden udgangen af 2015. Der fastsættes konkrete miljømål for de enkelte forekomster af overfladevand og grundvand, og der stilles krav til indsatsen. De statslige vandplaner erstatter regionplanernes retningslinjer på vandområdet.

Hedensted Kommunes vandhandleplan

Hedensted Kommune skal, i lighed med landets øvrige 97 kommuner, udfærdige en handleplan på baggrund af statens vandplaner. Denne første handleplan vil være gældende frem til udgangen af denne planperiode i 2015.

Handleplanen er en realisering af den del af vandplanerne for vandområderne 1.9 Horsens Fjord, 1.5 Randers Fjord, 1.11 Lillebælt/Jylland og 1.8 Ringkøbing Fjord, der vedrører kommunen. Se kort 1.

Kort 1

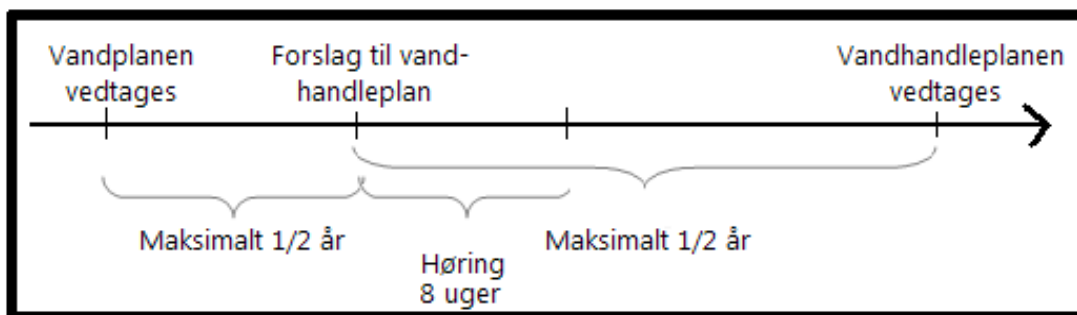
Vandoplandene går på tværs af kommunegrænser og Hedensted Kommune indgår derfor i et tværkommunalt samarbejde i såkaldte vandoplandsstyregrupper for hvert vandopland.

En handleplan skal ifølge bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner indeholde:

1. Mål for kommunens indsats i planperioden
2. Realiseringsrækkefølge og prioritering samt forventet tidspunkt for igangsætning af den forventede indsats i planperioden
3. Redegørelse for forholdet til anden relevant planlægning
4. Kort med de foranstaltninger kommunalbestyrelsen igangsætter
5. Redegørelse for, hvordan offentligheden vil blive inddraget

Handleplanen må ikke stride imod vandplanerne.

Forslaget til den kommunale vandhandleplan skal i offentlig høring med en høringsperiode på mindst 8 uger. Kommunen tager derefter stilling til de indkommende høringssvar og vedtager Vandhandleplanen senest et år efter vandplanernes vedtagelse.

Figur 1: Tidslinje fra vandplanernes vedtagelse til den kommunale vandhandleplans vedtagelse

Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i ”bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner”, som er udarbejdet i medfør af Miljømålsloven.

Miljøvurdering

Den kommunale vandhandleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. For samtlige statslige vandplaner er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Vandhandleplanen gengiver alene de statslige vandplaners foranstaltninger. Hedensted Kommune anser den derfor for at være omfattet af den statslige, strategiske miljøvurdering.

Offentlighedsfase

De statslige vandplaner forpligter kommunen til at efterleve målene i vandplanerne, og indsatserne har indgået i statens offentlige høring af forslag til vandplanerne i 2013 og 2014. Kommunens råderum er meget lille i forhold til udarbejdelsen af handleplanen. Det er med dette for øje, at Byrådet lægger vægt på at inddrage kommunens borgere i drøftelsen af alle betydende spørgsmål. F.eks. kan prioriteringen af indsatsen og tidsplanen være til debat, men vandplanen fastslår, at indsatsen skal gennemføres.

2. Handleplanens mål

Det overordnede mål med den statslige vandplanlægning i Danmark er, at alle vandforekomster - grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet - skal have mindst ”god tilstand” eller ”godt potentiale”. Målene i første planperiode skal være nået i 2015.

I indledningen til vandplanerne skriver regeringen endvidere, at myndighederne bør give de indsatser i vandplanerne, som understøtter synergieffekt i forhold til klimatilpasning, en høj prioritet.

Hedensted Kommune lægger vægt på at koordinere Natura2000 handleplanerne med vandhandleplanen. Det fremgår af handleplanen, hvilke konkrete lokaliteter der skal foretages en nærmere afvejning mellem natur- og vandmiljøhensyn.

Hedensted Kommune ønsker løsninger, der tilgodeser mange forskellige interesser. Vi vil derfor inddrage forskellige interessenter i forbindelse med planlægningen og udformningen af de konkrete indsatser, fx ved at inddrage Horsens Museum for at tilgodese kulturhistoriske og arkæologiske interesser.

Vandhandleplanen tager udgangspunkt i vandplanernes indsatsprogram, som er bindende for kommunerne, og som skal effektueres i 1. planperiode. Statens indsatsprogram er et resumé af de tiltag, der skal til for at leve op til målene i et vandområde og en opskrift på, hvordan det kan ske.

3. De statslige vandplaners samlede indsatsprogram for Hedensted Kommune er følgende:

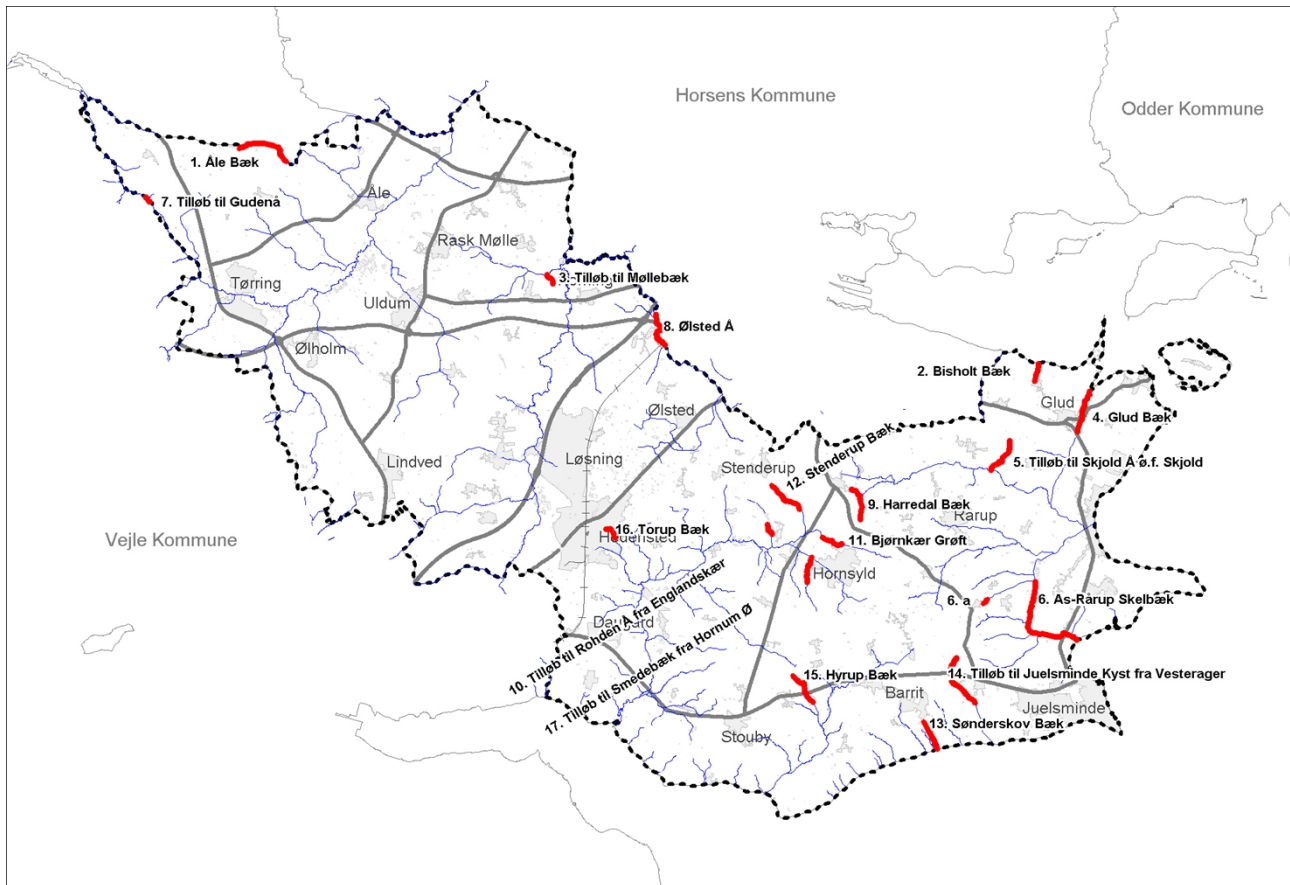
Indsatsprogram		Effekter					
Tilhørende virkemidler	Anvendelse. af virkemidler	kvælstof	fosfor	fysisk påvirkning	iltforbrugende	stoffer	
						miljøfarlige	stoffer
Indsatser efter Vandhandleplanen							
Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
Ændret vandløbsvedligeholdelse 1)	Indsats udgået						
Fjernelse af faunaspærringer 2)	10+1			X			
Vandløbsrestaurering	14,518 km			X			
Genåbning af rørlagte vandløb 3)	1,517 km			X			
Sørestaurering	0						
Andre tiltag, som gennemføres sideløbende med indsatsen efter Vandhandleplanen							
Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider - landbrug mv.							
Vådområder til fjernelse af fosfor	Andel af 329 ha*		X	X			
Vådområder til fjernelse af kvælstof	Andel af 2775 ha	X		X			
Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
Flytning af kildepladser	0						
Kompenserende udpumpning	0						
Påvirkning fra punktkilder							
Renseanlæg - forbedret rensning	0						
Spredt bebyggelse - forbedret rensning	0						
Regnbetingede udløb 4)	7 stk	X	X	X	X	X	X
Industri - forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	0						
Akvakultur							
Ferskvandsdambrug 5)	0 stk						
Generelle virkemidler							
Randzoner langs vandløb og søer							
Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker							
Forbud mod pløjning af fodergræsmarker i visse perioder	Ikke en kommunal opgave	X	X	X			X
Forbud mod visse former for jordbearbejdning i efteråret							
Ændring af normsystem							
Yderligere brug af efterafgrøder eller godkendte alternativer	Ikke en kommunal opgave	X					

*) Indsatsen udgør reelt en andel af indsatskravet på 21, 7 HA i oplandet til Bygholm Sø.

- 1) Indsatsen er udgået. De statslige vandplaner omhandlede tidligere indsats i ca. 38 km vandløb i Hedensted Kommune
- 2) 10 spærringer i kommunen og 1 spærring i grænsevandløb.
- 3) Fordelt på 7 strækninger.
- 4) Indsatsen gennemføres i medfør af spildevandsplanen. 2/5 skal klares i indeværende planperiode, resten i næste periode. De statslige vandplaner omhandlede tidligere indsats for 8 regnbetingede udløb.
- 5) De statslige vandplaner omhandlede tidligere indsats for 1 dambrug

4. Indsatser

Der skal foretages restaurering af følgende vandløbsstrækninger:

Kort 2

Kortet angiver indsatskravet i henhold til Vandplanen fra 2011. I tabel 1 redegøres for hvilke indsatser, der bortfaldet med den reviderede vandplan fra 2013, samt status for realiseringen af indsatserne.

Hedensted Kommune har løbende arbejdet for at realisere en række indsatser, som forbedrer tilstanden i vandløbene. Det har vi gjort med udgangspunkt i bl. a. Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering" og Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering".

Typiske indsatser er, at bringe vandløbet tilbage til dets oprindelige, slyngede forløb, at anbringe større sten i vandløbet eller at udlægge gydebanks (grusbanks).

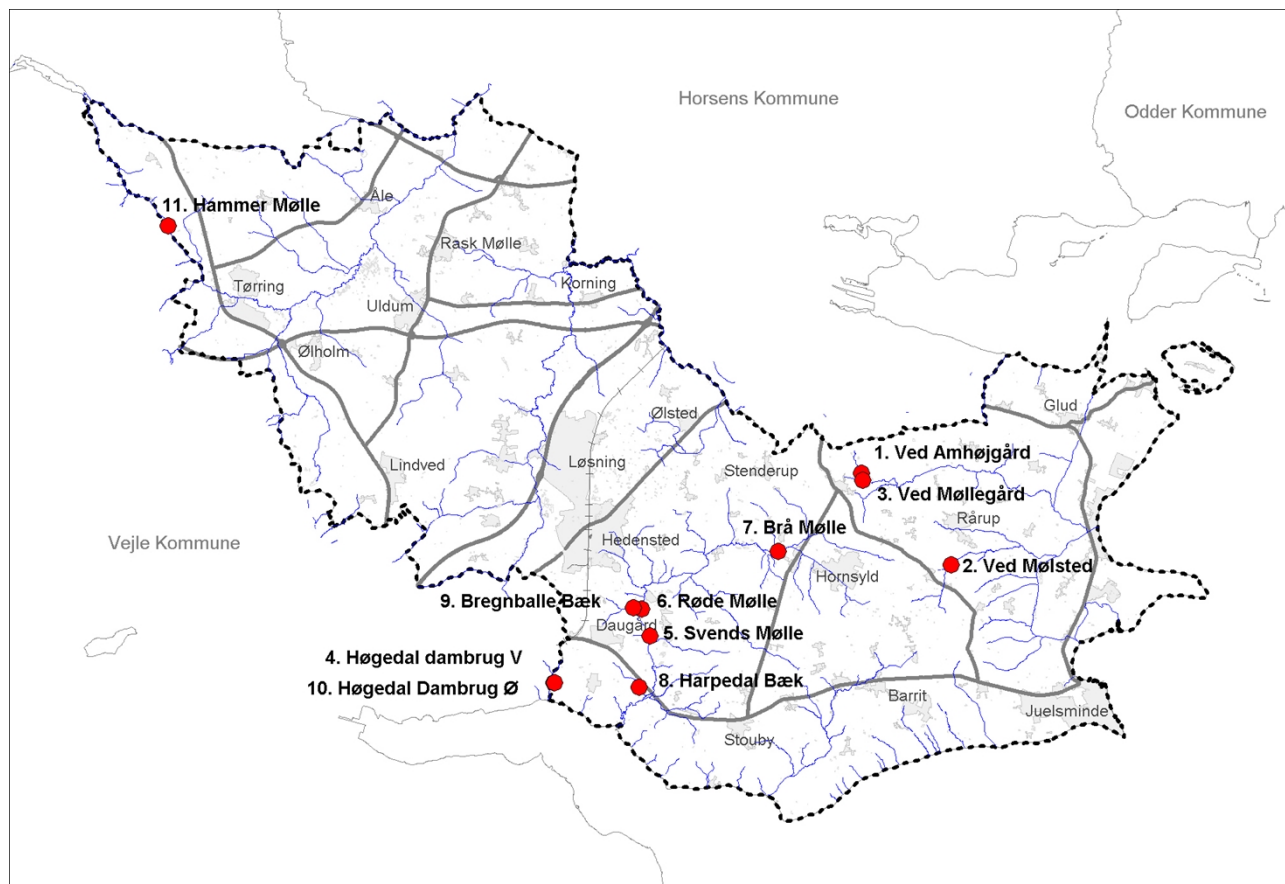
Tabel 1 med vandløbsstrækninger (nr. henviser til kort 2)

Nr.	Vandløbsnavn/lokalitet	Vandsystem	Længde km	Status
1*	Åle Bæk - Udspring - Nord for Ballehøj	Gudenå	1.950	Udført Indsats udgået
	Åle Bæk - Udspring - Nord for Ballehøj	Gudenå	0.002	
	Åle Bæk - Udspring - Nord for Ballehøj	Gudenå	0.385	
2	Bisholt Bæk	Horsens Fjord	0.713	Forundersøgelse gennemført.
3*	Tilløb til Møllebæk	Bygholm Å	0.493	
4	Glud Bæk	Horsens Fjord	1.803	
5	Tilløb til Skjold Å øst for Skjold	Skjold Å	1.536	
6*	As-Rårup Skelbæk	Kattegat	3.896	
	As-Rårup Skelbæk	Kattegat	0.012	
	As-Rårup Skelbæk	Kattegat	0.181	
6a*	Tilløb As-Rårup Skelbæk	Kattegat	0.223	
7*	Tilløb til Gudenå	Gudenå	0.228	Indsats udgået
8*	Ølsted Å	Bygholm Å	0.606	Indsats udgået
	Ølsted Å	Bygholm Å	1.063	
9*	Harredal Bæk	Skjold Å	0.022	Forundersøgelse gennemført. Indsats udgået
	Harredal Bæk	Skjold Å	0.984	
	Tilløb til Harredal Bæk fra Sønder Bjerre	Skjold Å	0.311	
	Tilløb til Harredal Bæk fra Sønder Bjerre	Skjold Å	0.170	
10*	Tilløb til Rohden Å fra Englandskær	Rohden Å	0.466	Forundersøgelse gennemført.
11	Bjørnkær Grøft	Rohden Å	0.862	
12	Stenderup Bæk	Rohden Å	1.264	
	Stenderup Bæk	Rohden Å	0.289	
13	Sønderskov Bæk **)	Lillebælt	1.222	
14*	Tilløb til Juelsminde Kyst fra Vesterager	Lillebælt	2.295	
15*	Hyrup Bæk	Rosenvold Å	1.439	Indsats udgået
16	Torup Bæk	Rohden Å	0.180	
	Torup Bæk	Rohden Å	0.428	
17*	Tilløb til Smedebæk fra Hornum Ø	Rohden Å	0.484	Forundersøgelse gennemført. Indsats udgået
	Tilløb til Smedebæk fra Hornum Ø	Rohden Å	0.241	
	Tilløb til Smedebæk fra Hornum Ø	Rohden Å	0.122	
	Sum		14.518	

* Indsats 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15 og 17 er udgået af Vandplanens indsatsprogram 2009-2015. Det samlede indsatskrav udgør således 7 vandløbsstrækninger med en samlet længde på ca 8.297 meter.

**): Restaurering skal ske under hensyntagen til eventuelle skovtyper

Der skal ske genopretning af faunapassagen ved spærringer følgende steder:

Kort 3

Kortet angiver indsatskravet i henhold til Vandplanen fra 2011. I tabel 2 redegøres for hvilke indsatses, der bortfaldet med den reviderede vandplan fra 2013, samt status for realiseringen af indsatserne.

Hedensted Kommune har løbende arbejdet for at realisere en række indsatses, som forbedrer tilstanden i vandløbene. Det har vi gjort med udgangspunkt i bl. a. Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering" og Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering".

Faunapassagen genskabes ved f.eks. at nedlægge en spærring, etablere et omløbsstryg, eller at hæve vandløbsbunden nedstrøms en spærring, så der genskabes fri passage for vandløbets dyreliv.

Tabel 2 med spærringer. (nr. henviser til kort 3)

Nr.	Vandløbssystem	Vandløb	Stednavn	Spærringstype	Status
1	Skjold Å	Tilløb til Skjold Å ved Neder Bjerre	Ved Amhøjgård	ukendt	Forundersøgelse gennemført. Realisering skal afklares
2	Ringsthalm Å	Egelund Å	Ved Mølsted	Skvatmølle	Udført
3	Skjold Å	Skjold Å	Ved Møllegård	Rørføring	
4) ***)	Vejle Fjord	Ulbæk	Høgdal Dambrug V	nedlagt dambrug	Forundersøgelse gennemført. Under realisering
5	Rohden Å	Rohden Å	Svends Mølle	vandkraft	Forundersøgelse gennemført. Afventer realisering.
6	Rohden Å	Rohden Å	Ørum	nedlagt dambrug	Udført
7	Rohden Å	Rohden Å	Brå Mølle	vandmølle	Forundersøgelse gennemført. Afventer realisering
8	Harpedal Bæk	Rohden Å	Kohavevej	vandmølle	Forundersøgelse gennemført. Udført
9	Rohden Å	Bregnballe Bæk		nedlagt dambrug	
10)	Vejle Fjord	Ulbæk	Høgdal Dambrug Ø	nedlagt dambrug	Forundersøgelse gennemført. Under realisering.
11)	Gudenå	Gudenå	Hammer Mølle	vandmølle	Forundersøgelse gennemført. Afventer realisering

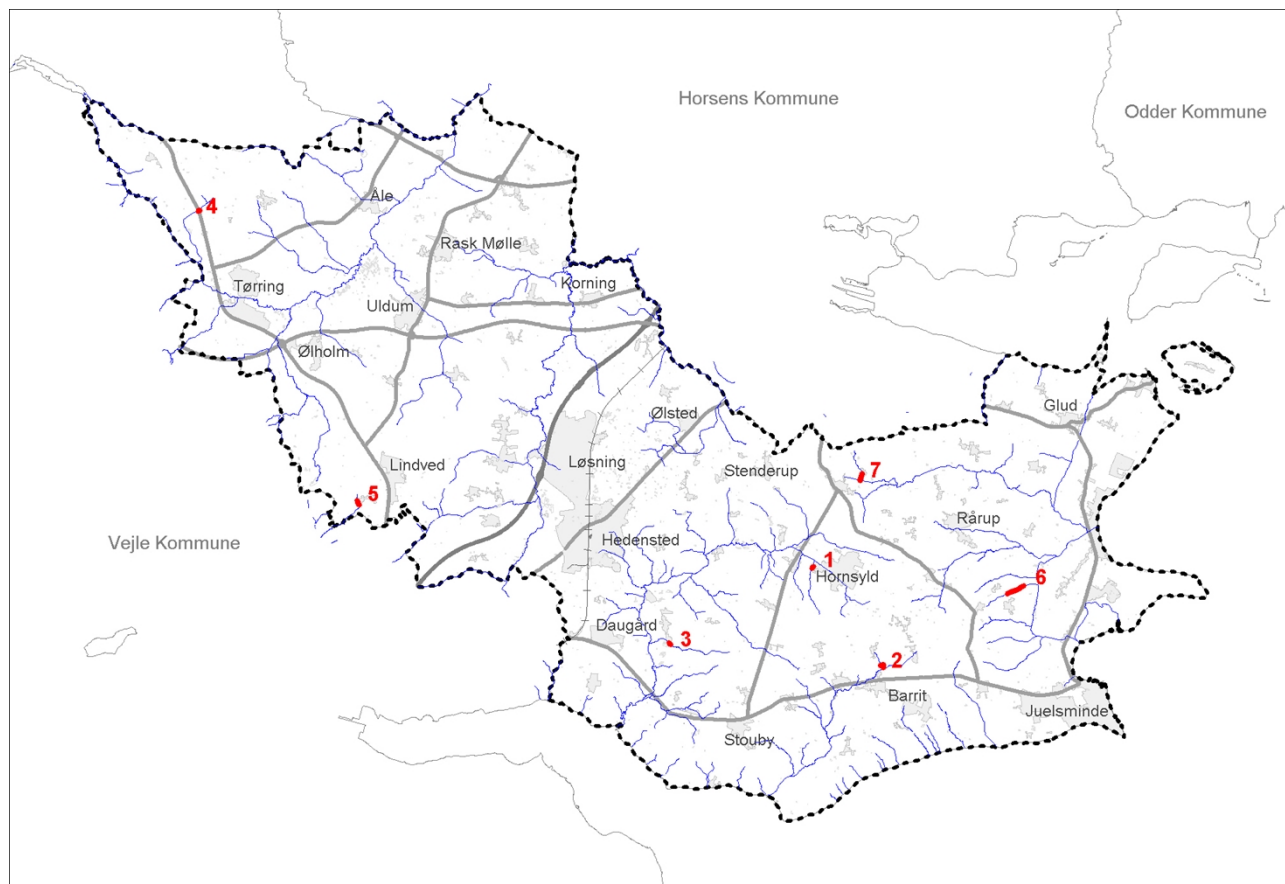
*: Koordineres med Natura2000 planens ønske om beskyttelse af nærliggende ellesumpe

**): Spærringen er omgivet af Natura2000 natur og potentiel Natura2000 natur. Vandløbet danner kommunegrænse til Vejle Kommune.

***) Indsats 4 er udgået af Vandplanens indsatsprogram 2009-2015.

Det samlede indsatskrav udgør således 10 spærringer, heraf 2 på kommunegrænsen til Vejle Kommune, og som Vejle Kommune har påtaget sig ansvaret for at realisere (indsats 10 og 11).

Rørlagte vandløb, der skal åbnes:

Kort 4

Kortet angiver indsatskravet i henhold til Vandplanen fra 2011. I tabel 3 redegøres for hvilke indsatser, der bortfaldet med den reviderede vandplan fra 2013, samt status for realiseringen af indsatserne.

Hedensted Kommune har løbende arbejdet for at realisere en række indsatser, som forbedrer tilstanden i vandløbene. Det har vi gjort med udgangspunkt i bl. a. Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering" og Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering".

Rørlagte strækninger kan åbnes ved at grave rørledningen op, og det vil i nogle tilfælde være muligt at afbryde rørledningen og etablere vandløbet i et andet forløb.

Tabel 3 med rørlagte strækninger, der skal åbnes.(Nr. henviser til kort 4)

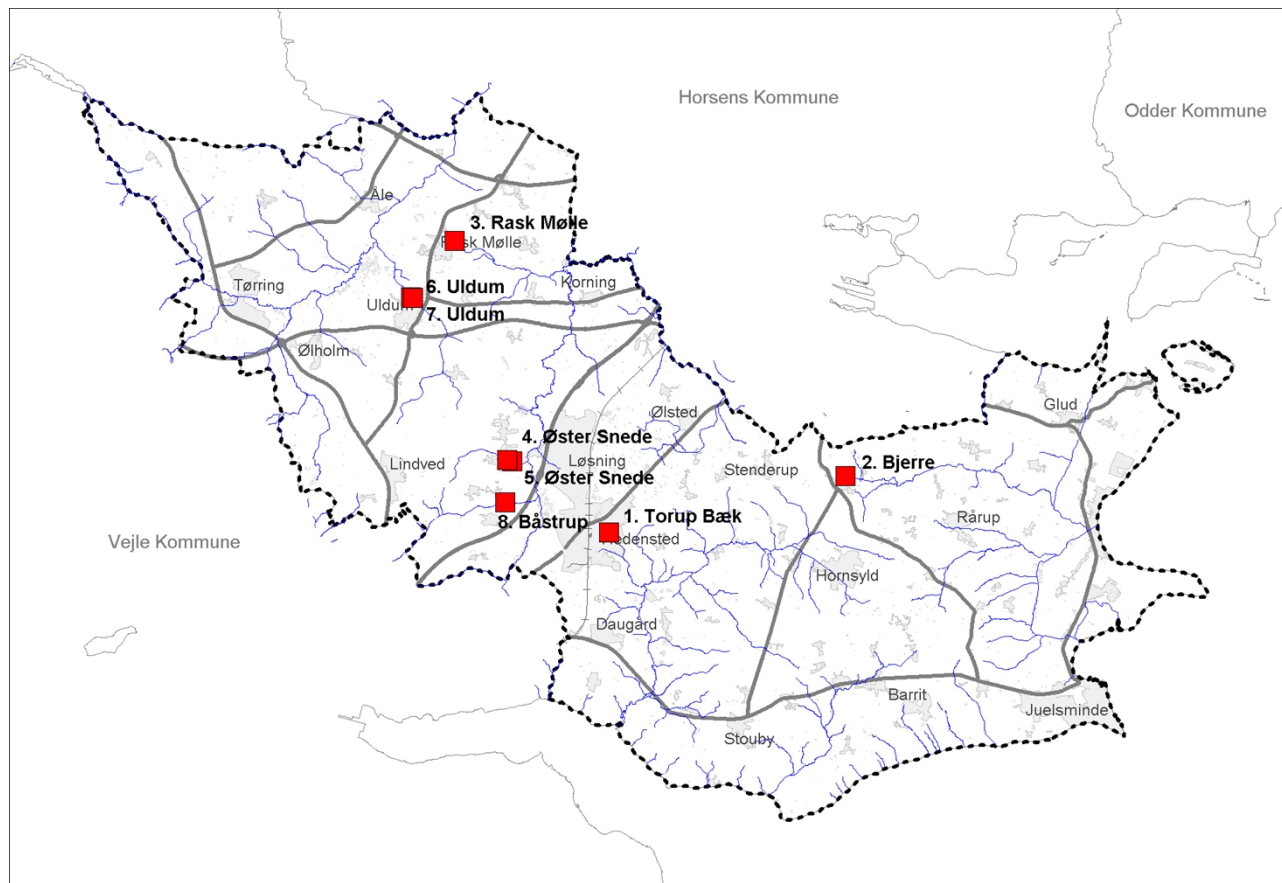
Nr	Vandløbsnavn	Vandsystem	Længde	krydser	Status
1	Tilløb til Smedebæk fra Hornum Ø	Rohden Å	0,078	bygning og vej	Forundersøgelse gennemført.
2*	Tilløb fra Breth	Rosenvold Å	0,195		Indsats udgået Ikke rørlagt Indsats udgået
3	Ørum Bæk	Rohden Å	0,076	skov	
4*	Hulbæk – Kristiansminde	Gudenå	0,055	Hovedvej 13	
5	Fruens Møllested Bæk	Vejle Å	0,177	græsmark	Ikke rørlagt
6	Tilløb As-Rårup Skelbæk	Ringsthalm Å	0,692	mark	Forundersøgelse gennemført.
7	Tilløb til Skjold Å ved Neder Bjerrevej	Skjold Å	0,244	mark	Udført
	Sum		1,517		

* Indsats 2 og 4 er udgået af Vandplanens indsatsprogram 2009-2015.

Det samlede indsatskrav udgør således 5 vandløbsstrækninger med en samlet længde på ca 1.267 meter.

5. Andre tiltag, som gennemføres sideløbende med indsatsen efter Vandhandleplanen

Ved følgende regnbetingede udløb skal der ske ændringer*:

Kort 5

* Naturstyrelsen har tidligere oplyst, at Thorup Bæk ved en fejl er taget ud af vandplanen. Hedensted Kommune har derfor taget som forudsætning, at problemet ved Thorup Bæk skal løses. Igangværende projekt indarbejdes i planen.

Indsatsen ved regnbetingede udløb sker i overensstemmelse med spildevandsplanen.

Hvor vandplanen foreskriver, at der skal ske ændringer i et regnbetinget udløb, kan det betyde, at der skal ske ændringer i de udledte vandmængder og/eller reduktion af forurenende stoffer, typisk spildevand. Derfor skal arbejdet med disse udløb indledes med en afklaring af, hvad der er årsag til, at målet for recipienten ikke kan opfyldes. Derefter skal det afklares, hvilke løsningsmuligheder, der er. Det kan typisk dreje sig om etablering af forsinkelsesbassin, løsninger for lokal afledning af regnvand, pumpeløsninger og/eller separatkloakering af bysamfund.

Ved valget af løsningsmodel indgår hensynet til recipientens målopfyldelse, men også hensynet til spildevandsplanen i øvrigt, herunder klimahensyn, og hensynet til spildevandsselskabets økonomiske råderum. Når en løsningsmodel er fundet, skal der udarbejdes et forprojekt, og et tillæg til spildevandsplanen inden arbejdet kan igangsættes.

Kortet angiver indsatskravet i henhold til Vandplanen fra 2011. I tabel 4 redegøres for hvilke indsats, der bortfaldet med den reviderede vandplan fra 2013, samt status for realiseringen af indsatserne.

Tabel 4 over regnbetingede udløb. (Nr. henviser til kort 5).

Nr.	Navn	Recipient	Status
1	Torup Bæk	Torup Bæk	Forundersøges
2	Bjerre	Skjold Å	Udgået
3	Rask Mølle	Møllebækken	Under realisering
4	Øster Snede Ø	Øster Snede Bæk	Ikke påbegyndt
5	Øster Snede V	Øster Snede Bæk	
6	Uldum V	Uldum Lilleå	
7	Uldum Ø	Uldum Lilleå	
8	Båstrup	Sole Bæk	

Naturstyrelsen har meddelt, at 2/5 skal klares i 1. planperiode, resten i næste periode. Indsatsen i 1. planperiode skal efter Vandplanen være gennemført senest 30. oktober 2016.

Vådområder til fosforfjernelse

Arealer i ådale, som i perioder oversvømmes, kan fjerne fosfor fra vandløbene, hvorved vandkvaliteten sidenhen forbedres i hele vandmiljøet. I vandplanerne er etablering af arealer med periodevis oversvømmelser i ådale rettet primært mod fosforfjernelse i oplande til søer, hvor målsætningen ikke forventes opfyldt. Etableringen sker derfor kun opstrøms søer.

Hedensted Kommune skal i samarbejde med de øvrige oplandskommuner udlægge op til 24 ha P-ådale i oplandet til Bygholm Sø.

Arbejdet koordineres i vandoplandsstyregruppen efter de spilleregler, der er aftalt mellem KL og Naturstyrelsen. Realisering af disse projekter foregår som udgangspunkt som frivillige projekter i dialog med berørte lodsejere.

Vådområder til kvælstoffjernelse

Vådområder er med til at reducere udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Hedensted Kommune skal udlægge vådområder i samarbejde med de øvrige oplandskommuner. Arbejdet koordineres i vandoplandsstyregruppen efter de spilleregler, der er aftalt mellem KL og Naturstyrelsen. Realisering af disse projekter foregår som udgangspunkt som frivillige projekter i dialog med berørte lodsejere.

Forbedret spildevandsrensning i det åbne land

I vandplanerne er der ikke i indeværende planperiode udpeget nye områder i Hedensted Kommune, hvor der skal ske forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Den igangværende indsats er således en indsats, der er baseret på kravene fra Regionplan 2005. Indsatsen omfatter 908 ejendomme i 1. planperiode, og 64 ejendomme i 2. planperiode. Indsatsen i 1. planperiode skal efter Vandplanen være gennemført senest 30. oktober 2016.

Der resterer indsats for ca. 40 ejendomme i 1. planperiode og for 64 ejendomme i 2. planperiode. Den samlede indsats forventes gennemført inden 30. oktober 2016.

Grundvand

Vandplanerne indeholder i denne planperiode ingen særskilte indsatser over for grundvandet. Vandplanerne forudsætter som grundlæggende foranstaltning, at arbejdet med indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse fortsætter efter de planer, der ligger herfor.

Generelle virkemidler

Vandplanerne for første planperiode fastlægger den konkrete indsats i forhold til ca. 6.600 tons kvælstof. Det er besluttet, at det samlede indsatsbehov genberegnes til vandområdeplaner for perioden 2015-2021. Det udskudte indsatsbehov over for kvælstof er således endnu ikke fastlagt. Målet for den samlede kvælstofreduktion i vandplanlægningen blev af den daværende regering i forbindelse med Grøn Vækst besluttet til ca. 19.000 tons. Målet for reduktion af kvælstof til havmiljøet er således reduceret med 12-13.000 tons for perioden 2009-15.

Vandplanerne indregner effekten af en række reguleringer af landbrugsdriften. Reguleringerne involverer ikke kommunen, men har betydning for den enkelte landmand i kommunen. De fleste reguleringer gælder for alle jordbrug.

6. Prioritering

Vandplanernes indeværende planperiode løber principielt fra 2009 – 2015. Da vedtagelsen af planerne er blevet forsinket, er Hedensted Kommunes periode for realisering af vandplanerne tilsvarende principielt afkortet fra 5 år til 1 år.

Hedensted Kommune har imidlertid løbende arbejdet for at realisere indsatser, som forbedrer tilstanden i vandløbene. Det har vi gjort med udgangspunkt i bl. a. Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering" og Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering".

Under forudsætning af at Staten tilvejebringer de nødvendige ressourcer forventer vi, at indsatserne i Vandhandleplanen er formelt gennemført i 2015, og fuldt realiseret med udgangen af 2016.

7. Inddragelse af offentligheden

Hedensted Kommunes vandhandleplan er en gengivelse af de statslige vandplaner. Hedensted Kommunes bidrag er begrænset til at fastsætte en prioritering af og tidsrækkefølge for igangsætning af indsatserne. Arbejdet med udførelsen af de enkelte indsatser blev indledt i 2013, og forventes formelt afsluttet i 2015, og fuldt realiseret med udgangen af 2016.

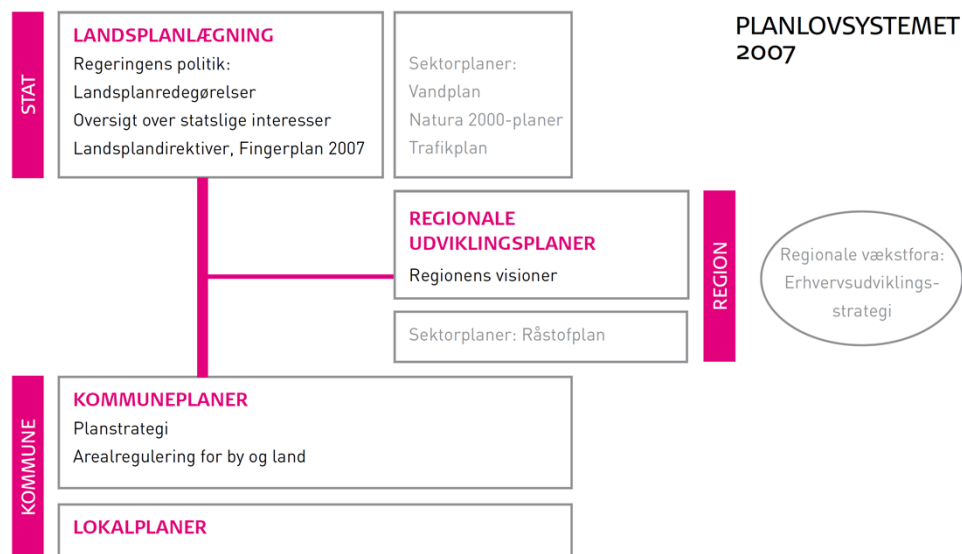
Alle lodsejerne er kontaktet med henblik på at få afklaret hvorledes indsatsen kan tilpasses lodsejernes ønsker inden for vandplanens rammer. De enkelte indsatser skal gennemføres efter reglerne i de respektive lovgivninger, herunder om høring, offentliggørelse og klagemuligheder.

Forslaget til den kommunale vandhandleplan fremlægges i offentlig høring fra 13. maj 2015 med en høringsperiode på 8 uger. Byrådet tager herefter stilling til de indkommende høringssvar og vedtager Vandhandleplanen senest et år efter vandplanernes vedtagelse.

8. Forholdet til anden relevant planlægning

I det følgende beskrives handleplanens forhold til kommuneplanen, råstofplanen, vandforsyningsplanen samt spildevandsplanen.

Figur 2 viser, at vandplaner, Natura 2000-planer og handleplaner er bindende for kommuneplanen. Det fremgår endvidere, at det er Regionsrådene, der har ansvaret for at udarbejde en regional råstofplan for indvinding af og forsyning med råstoffer. Råstofplanen er ligeledes bindende for kommuneplanlægningen.

Figur 2: Hierarkiet i plansystemet efter strukturreformen anno 2007 (kilde: Planloven i Praksis)

Kommuneplanen

Kommunerne udarbejder kommuneplaner, der indeholder en beskrivelse af kommunens overordnede udvikling samt rammer for lokalplaner. Kommuneplanen kan være med til at sikre, at vand- og naturindsatsen kommer til at ske i samspil med andre interesser i det åbne land. Kommuneplanen er ikke bindende for borgere og erhverv, mens lokalplanlægningen opstiller vilkår for planernes område. Der kan foretages ændringer i kommuneplankataloget og/eller i rammer for lokalplanlægning, som fremmer målene i vandplanerne.

I kommuneplan 2009 for Hedensted Kommune indføjedes kun de af regionplanens retningslinjer, som ikke vedrørte vand- og naturplanerne, og planen blev i øvrigt udarbejdet i overensstemmelse med den dagældende regionplan. Vandplanens konkrete indsatser giver ikke anledning til ændringer i kommuneplanen.

Råstofplanen

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning for den fremtidige råstofindvinding. Dette sker gennem råstofplanen. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalstyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning. Kommuneplanen kan nemlig kun indeholde retningslinjer for råstofområderne, som ikke er i strid med råstofplanlægningen, som det også ses af figur 2.

Regionsrådet skal hvert fjerde år tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af råstofplanen.

Vandplanens indsatser får ikke betydning for hverken igangværende eller planlagte graveområder i kommunen.

Vandplanerne giver ikke anledning til, at Region Midt skal foretage ændringer i den eksisterende råstofplan for så vidt angår den del af råstofplanen, der vedrører Hedensted Kommune.

Vandforsyningsplanen og Spildevandsplanen

Spildevandsplaner og vandforsyningsplaner er ikke bindende for borgere og erhverv, men er udtryk for kommunens strategi for en længerevarende periode indenfor vandområdet.

Vandforsyningsplanen

Med vandforsyningsplanen udstikker kommunalbestyrelsen rammerne, inden for hvilke den fremtidige vandforsyningsstruktur kan udvikle sig i planperioden.

De statslige vandplaner indeholder i denne planperiode ikke indsatser i forhold til grundvand. Vandplanerne indeholder en retningslinje om, at grundvandsindvinding ikke må påvirke overfladevande med mere end en nærmere angivet procentdel. Vandplanerne indeholder også en retningslinje om, at grundvand først og fremmest skal anvendes til drikkevandsforsyning, dernæst til naturformål, mens vandindvinding til erhvervsformål er prioriteret lavest.

I visse dele af kommunen – fortrinsvis den østlige del – er grundvandsforekomsterne så begrænsede og sårbare, at der vil være situationer, hvor vandplanernes retningslinje om prioritering af grundvandets anvendelse må sættes over retningslinjen om maksimal påvirkning af overfladevande.

Vandplanerne giver ikke Hedensted Kommune anledning til en ændring i kommunens eksisterende vandforsyningsplan.

Spildevandsplanen

Ifølge miljøbeskyttelsesloven skal kommunalbestyrelsen udarbejde og ajourføre en plan for bortskaffelse af spildevand inden for kommunen.

Vandplanerne angiver, at der skal ske en indsats over for 7 regnbetingede udløb i kommunen. Indsatsen for regnbetingede udløb sker i henhold til spildevandsplanen. Løsning af denne opgave vil formentlig kræve, at Hedensted Kommune udarbejder tillæg til spildevandsplanen.

Natura2000 planerne

Der er enkelte steder i kommunen, hvor vandplanernes indsats kan komme i modstrid med Natura2000 planerne. Det er tilføjet en bemærkning herom ved hver af de pågældende lokaliteter i ovenstående afsnit om indsatserne. Her skal der i hvert enkelt tilfælde foretages en samlet afvejning forud for valg af den endelige løsning

Handlingsplaner for klimatilpasning

Kommunerne skal udarbejde handlingsplaner for klimatilpasning, som kan betragtes som en plan, der er en form for ”paraply”, som samler kommunens klimarelaterede planer i et. Her vil input fra de kommunale vandhandleplaner også indgå.

I indledningen til vandplanerne skriver regeringen at:

”Regeringen vil arbejde aktivt for, at effekten af klimaforandringerne indarbejdes i vandplanlægningen. For investeringer med lang levetid, som fx kloakker, bør der derfor allerede nu indregnes klimaeffekter. For fastlæggelse af miljømål, ændret afstrømning og udvaskning vurderes der dog ikke at være tilstrækkeligt fagligt grundlag for, at det kan indgå i de første vandplaner. Dette forventes at blive vurderet i næste planperiode. En del af de indsatser, der er defineret i denne plan, vil dog medvirke til at kunne imødegå konsekvenserne af ændret nedbør, fx vil

vådområder langs vandløb virke som bufferzoner for øget nedbør; tilsvarende gælder for regnvandsbassiner på regnbetingede udledninger.

Myndighederne bør give de indsatser i vandplanerne, som understøtter synergieffekt i forhold til klimatilpasning, en høj prioritet.”

I Hedensted kommuneplan er der udpeget klimahåndteringsområder som områder, der kan blive oversvømmet eller vandlidende som følge af havvand eller regnvand. Klimahåndteringsområderne skal bl.a. friholdes for fremtidig bebyggelse.

Enkelte af vandplanens indsatser ligger i eller i tilknytning til klimahåndteringsområderne. Her kan det blive relevant i forbindelse med forprojekteringen at vurdere eventuelle oversvømmelsesrisici. Andre indsatser ligger, så de vil kunne medvirke til at imødegå konsekvenserne af klimaforandringerne.

9. Baggrund

Den 22. december 2000 trådte EU's Vandrammedirektiv i kraft, og direktivet har til formål at sikre, at alle EU-landenes vandløb, overfladevand, søer, kystvande og grundvand bliver beskyttet. Tanken bag Vandrammedirektivet er, at alt vand på sin vis hænger sammen, og at vand derfor skal forvaltes med en sammenhængende indsats.

Implementeringen af Vandrammedirektivet i dansk lov er sket i december 2003 med Miljømålsloven. Før den kommunale reform i 2007 var mål for vandforekomster fastlagt som retningslinjer i de daværende amters regionplaner (regionplanens vandressourceplanlægning og recipientkvalitetsplanlægning). I forbindelse med Strukturreformen fik disse målsætninger retsvirkning som et landsplandirektiv, og var gældende indtil der blev fastsat nye miljømål i vandplanerne efter miljømålsloven.

Miljømålsloven afstikker bindende rammer for myndighedsudøvelsen af øvrig lovgivning, jf. Miljømålsloven, § 3 stk. 2: *”Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan”*. Til forskel fra regionplanernes retningslinjer indeholder vandplanen bindende tidsfrister for målopfyldelse.

For at formålet med Vandrammedirektivet opnås, skal staten udarbejde vandplaner for alle vandområder i Danmark. Ved vandplanens ikrafttrædelse erstattes regionplanernes målsætninger og retningslinjer for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og kvaliteten af vandløb, søer og kystvande af vandplanerne.

Fra vandplanernes vedtagelse fungerer de som det overordnede administrative grundlag for dansk vandforvaltning.

Vandplanerne er bygget op over samme disposition og fastsætter konkrete mål for de enkelte forekomster af overfladevand samt grundvand, og der stilles krav til indsatsen. De 23 statslige vandplaner og deres tilhørende indsatsprogrammer beskriver de indsatser, der skal gennemføres for at nå de fastsatte miljømål i vandplanerne.

Vandplanerne bygger på amternes basisanalyser omkring kvaliteten af vandområderne og vandressourcerne, samt truslerne mod dem som resultat af menneskelige aktiviteter. Basisanalysen blev i Danmark delt i to, hvoraf den første del er rapporteret til EU-kommissionen i 2005, mens den anden del blev rapporteret juli 2006. Naturstyrelsen har på baggrund af basisanalysens første og anden del vurderet, hvilket miljømål det enkelte vandområde skal have, og har opsat et indsatsprogram for at opnå målet, hvis ikke det allerede er opfyldt.

Vandplanerne skal følges op af kommunale vandhandleplaner, og disse skal beskrive, hvordan kommunen vil gennemføre den indsats, som fremgår af de statslige vandplaner.

Efter Miljømålslovens kapitel 11 skal kommunerne udarbejde vandhandleplaner, hvori der nærmere redegøres for, hvorledes den statslige vandplan og dens indsatsprogram vil blive realiseret inden for kommunernes geografiske områder - og målsætningerne i vandplanen derved opfyldes.

Det overordnede mål med den nye vandplanlægning i Danmark er, at alt vand - grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet - skal have mindst "god tilstand" eller "godt potentiale" i år 2015.

Afvigelser i forhold til uforstyrret tilstand.	Økologisk kvalitetsklasse	
	Naturlige vandområder	Kunstige eller stærkt modificerede vandområder
Ingen eller kun ubetydelig afvigelse	Høj økologisk tilstand	Højt økologisk potentiale
Svag afvigelse	God økologisk tilstand	Godt økologisk potentiale
Mindre afvigelse	Moderat økologisk tilstand	Moderat økologisk potentiale
Større afvigelse	Ringe økologisk tilstand	Ringe økologisk potentiale
Alvorlig afvigelse	Dårlig økologisk tilstand	Dårligt økologisk potentiale

Figur 3: Målsætningsdiagram på baggrund af et økologisk kvalitetsindeks (Ecological Quality Ratio, EQR), der kan antage en værdi mellem 0 og 1, hvor 1 svarer til den højeste og 0 til den dårligste kvalitet.

Der må højst være en *svag afvigelse* for vandområdet i forhold til "uforstyrret tilstand" jf. figur 3.

Kommunernes indsatser skal minimum bringe vandløb til faunaklasse 5 eller 6 (Dansk Vandløbsfaunaindeks, DVFI) jf. figur 4.

Vandløb	Miljømål Økologisk tilstand	Mål for faunaklasse
Normale	Høj tilstand	7
	God tilstand	6
		5
'Blødbund'	God økologisk tilstand	
Stærkt modificerede	Godt potentiale	5
Kunstige	Godt potentiale	6
		5
		4

Figur: 4 Inddeling i økologiske kvalitetsklasser på baggrund af DVFI

Søernes indhold af klorofyl a (mål for algemængde i søvand) skal være på et niveau, der sikrer målopfyldelse for den pågældende søtype.

For kystvandene skal ålegræssets dybdeudbredelse opfylde det mål, der er sat for det pågældende vandområde.

Ud fra de opstillede mål, er der i vandplanerne bestemt et indsatskrav og anbefalet statens virkemiddel efter virkemiddelkataloget. Virkemiddelkataloget består af statsligt anbefalede virkemidler, hvor der er udarbejdet cost-benefit-analyser for hvert enkelt virkemiddel. For hvert enkelt virkemiddel gennemgår kataloget en beskrivelse af virkemidlet, forudsætninger, effekt, økonomi samt gennemførelse.

Kommunernes muligheder for at bruge andre virkemidler end dem, der er anbefalet i virkemiddelkataloget, varierer fra indsatsområde til indsatsområde. Vådområder kan ikke erstattes af andre virkemidler, og også på vandløbsområdet ligger virkemidlerne i de fleste tilfælde fast. Kun i relation til spærringer kan kommunen selv vælge, hvordan man vil løse det konkrete problem med manglende passage i vandløbet.

For så vidt angår spildevandsindsatsen, indsatsen overfor drikkevandsindvinding og sørestauring har kommunerne en vis frihed ved valg af løsninger. Kommunen skal dog dokumentere, at det alternative virkemiddel har samme miljøeffektivitet og er lige så omkostningseffektivt, som de virkemidler, de skal erstatte.

Ansvar: I implementeringen af Vandrammedirektivet, har staten overfor EU-kommissionen det overordnede ansvar for, at direktivet overholdes. Kommunernes ansvar er at lave en handleplan indenfor den opstillede tidsfrist på et år efter vedtagelsen af vandplanerne. Vandhandleplanen må ikke stride mod vandplanernes mål.

Kommunernes forslag til vandhandleplan skal være udarbejdet senest 6 måneder efter, at vandplanerne er offentliggjort og senest 1 år efter, skal de vedtages.

Vand- og naturplanerne har normalt en planperiode på 6 år, mens kommuneplanen har en 4-årig planperiode.